

BETÆNKNING

Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

vedrørende

Forslag til Inatsisartubeslutning om at Naalakkersuisut til FM2018 pålægges at undersøge hvilke uddannelser, der er særligt egnede til at sproglige adgangskrav og undervisningsmateriale uden væsentlige merudgifter kan tilpasses med henblik på at grønlandsksprogede uddannelsessøgende, mellem 16 til 25 år, kan gennemføre et uddannelsesforløb, efter folkeskolen.

(Fremsat af medlem af Inatsisartut Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit, formand

Inatsisartutmedlem Vivian Motzfeldt, Siumut, næstformand

Inatsisartutmedlem Laura Táunâjik, Siumut

Inatsisartutmedlem Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartutmedlem Henrik Fleischer, Partii Naleraq

Udvalget har, efter 1. behandlingen den 15. maj 2017 under FM2017, gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Med forslaget ønsker forslagsstiller at få undersøgt, hvilke uddannelser, der er særligt egnede til en tilpasning således grønlandsksprogede uddannelsessøgende, mellem 16 og 25 år, kan gennemføre uddannelsesforløbet efter folkeskolen. Undersøgelsen skal have fokus på tilpasningen af de sproglige adgangskrav og undervisningsmateriale, dog uden væsentlige merudgifter.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Forslaget nød principiel opbakning blandt både Inatsisartut og Naalakkersuisut. Under førstebehandlingen blev det debatteret, hvorvidt udgifterne til oversættelse af undervisningsmaterialerne står mål med ønsket. Herudover blev det debatteret, hvornår en indsats skal foregå – når problemstillingen om manglende sprogkundskaber opstår eller proaktivt i folkeskolen, således problemstillingen ikke opstår eller minimeres.

3. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget anser nærværende forslag som et ønske om, at vores uddannelsessystem i højere grad bliver gearret til modtagelse og uddannelse af enkeltsprogede grønlandsktalende borgere, eller grønlandsksprogede med begrænsede danskundskaber, i alderen 16 til 25 år. Udvalget er grundlæggende enig heri, såfremt kvaliteten af uddannelserne bibeholdes. Bibeholdes kvaliteten af en uddannelse ikke, kan det være med til at underminere anseelsen af allerede uddannedes tilegnede kvalifikationer. Forslagsstiller angiver tydeligt i sit afstemningstema, at undersøgelsen skal omhandle muligheden for tilpasning af de sproglige adgangskrav samt undervisningsmidlerne *"uden væsentlige merudgifter"*. Dette fortolker udvalget bredt, således der ikke blot er tale om kortsigtede merudgifter, men også langsigtede merudgifter, som f.eks. en devaluering af uddannelsens indhold eller oprettelse af adgangsbegrænsninger for andre sproglige mindretal i den grønlandske befolkning. Vi er alle interesserede i, at befolkningen i højere grad uddannes, men borgerne skal uddannes ordentligt til gavn for dem selv og for samfundet.

F.s.v. angår undersøgelsens fokus på tilpasning af undervisningsmaterialerne er det vigtigt at bære in mente, at undervisningsmidler ikke kun består af bøger, lydbånd, video o.l., men at internettet i høj grad bør og kan anvendes i vores uddannelser. Det står klart, at oversættelse af oplysninger fra internettet ikke vil kunne finde sted, uden at disse med stor sandsynlighed allerede vil have mistet deres aktualitet, inden oversættelsen er færdig.

Naalakkersuisut udtalte under førstebehandlingen af forslaget følgende:

"Forslagsstilleren forventer, at tilpasning af de sproglige adgangskrav og undervisningsmateriale kan ske uden væsentlige merudgifter."

(Naalakkersuisuts svarnotat)

Udvalget mener ikke, at Naalakkersuisuts betragtning er korrekt. Udvalget skal således understrege, at forslagsstiller alene forholder sig til de økonomiske og administrative konsekvenser for sit forslag, da dette er i henhold til formkravene udstukket af Formandskabet for Inatsisartut. Forslagsstiller er således ikke påkrævet at forholde sig til, hvad den ønskede tilpasnings merudgifter måtte beløbe sig til, da dette spørgsmål netop er kernen i den undersøgelse forslagsstiller med nærværende forslag ønsker Naalakkersuisut skal udarbejde.

På en række orienteringsmøder, er udvalget blevet gjort bekendt med den problemstilling nærværende forslag omhandler. Mens de nuværende tilstande kan begrundes i en række historiske forhold, kan de historiske forhold ikke begrunde, hvorfor der i Grønland ligeledes findes eksempler på, at vi kræver mere af vores unge for at blive optaget på en uddannelse, end man gør i Danmark. Dette er et problem, da de unge grønlandske borgere har frit uddannelsesvalg, og dermed kan vælge at søge ind på den danske ækvivalent. Et eksempel herpå er tømreruddannelsen, hvor der i Grønland bl.a. kræves engelskkundskaber og kompetencer indenfor fysik/kemi, som ikke kræves i Danmark.¹ Udvalget skal i den sammenhæng opfordre Naalakkersuisut til i arbejdet med den ønskede undersøgelse, at have det frie uddannelsesvalg in mente.

Udvalget skal som supplement til nærværende foreslå, at Naalakkersuisut ligeledes overvejer muligheden for at tilbyde tolkehjælp på de uddannelser, der på baggrund af undersøgelsen måtte vise sig ikke på kort sigt at kunne tilpasses, således grønlandsktalende kan få adgang til og reel mulighed for at gennemføre en uddannelse. Efter udvalgets forståelse, er dette en praksis, som tidligere har fundet sted.

5. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering således, at undersøgelsens gennemførelse ikke vil overstige et ½ AC-årsværk, inkl. oversættelsesomkostninger. Denne vurdering bygger på den forventning om, at de fleste data til brug for undersøgelse allerede forefindes. Udvalget har ikke fundet anledning til at bestride denne vurdering.

6. Udvalgets indstillinger

Et **enigt** udvalg indstiller forslaget til **vedtagelse**.

¹ § 37 spørgsmål nr. 78-2017

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

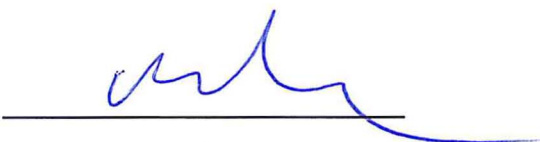
Mimi Karlsen
Formand

Vivian Motzfeldt
Næstformand

Laura Táunâjik

Peter Olsen

Henrik Fleischer